

Stockholm 28 februari 2010

Michael Schneider,
Viltförvaltningsenheten
Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Djurens Rätt har tagit del av Naturvårdsverkets beslut om jakt på lodjur och kan konstatera att Naturvårdsverket även i år tillåter användning av fångstredskap.

Detta beslut har fattats trots att en nyligen presenterad studie från Världsnaturfonden (WWF), sammanställd av Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA), konstaterat flera fall av fysiska skador på lodjur som fångats i såväl äldre, icke längre godkända, som nyare, godkända fälltyper med strängare krav (5, 6). Skador på tänder och klor, vilka kan vara mycket smärtsamma, samt fynd av träflis i mage och tarm är en följd av att de infångade djuren kämpat för att komma ut ur fällan. Fällfångade och instängda lo- och andra djur upplever stor stress och drabbas ofta av panik oavsett fällornas konstruktion och utseende, dvs. även om fällorna förfinas kan en stor del av de fällfångade djuren fara mycket illa även det inte syns vid undersökning av kroppen. Även ett lodjur som ligger och trycker i fällan, dvs. inte agerar i panik, kan var mycket stressat. Det finns också risk att fällfångade lodjur drabbas av uttorkning om de vistas länge i fällor utan tillgång på vatten och på grund av att de förlorar vätska när de kämpar för att bli fria. De kan också utsättas för extrema temperaturer (1, 2, 3, 4).

Naturvårdsverket planerar att utvärdera årets fällfångst bland annat tillsammans med SVA.

Enligt beslut från Uppsala Djurförsöksetiska nämnd har SVA fått tillstånd att studera 15 lodjur som kan komma att fångas som bifångst i en pilotstudie avseende testning av fällor för levandefångst av vildsvin (ansökan C168/9). Man planerar att dessa djur bland annat ska kameraövervakas och kropparna undersökas. Enligt Naturvårdsverkets beslut (Dnr 411-7716-09, 411-869-10) ska även kropparna efter lodjur som fångats med fälla under lodjursjakten undersökas av SVA.

Djurens Rätt anser att den utvärdering som Naturvårdsverket planerar inte motiverar att tillåta fällfångst av lodjur. De rapporterade skadorna i WWF:s rapport visar tydligt att en stor andel fällfångade lodjur drabbas av stress, panik och efterföljande fysiska skador. Liknande observationer har tidigare rapporterats vid fällfångst av lo och andra rovdjur (1, 2, 3, 4). Fynden i rapporterna från WWF med flera utgör därför ett alldeles tillräckligt underlag för att inte tillåta fälljakt

efter lodjur!

Det finns ytterligare skäl för att inte tillåta fällfångst av lodjur. Fällorna är inte selektiva och kan fånga lodjur av alla åldrar och kön, med eller utan ungar. Andra däggdjur, både vilda och tama, samt kungsörn och havsörn fångas ibland i stora fällor för fyrfota rovdjur. Fällor "jagar" dygnet runt och under stor del av året, vilket gör dem extremt effektiva och det finns inget som hindrar att lofällor används under tider då jakt på lo är förbjuden eftersom de kan kallas rävfällor och fortsätta vara gillrade. Djur kan fastna eller skada sig i fällor som inte längre används eftersom de ofta lämnas kvar i markerna. Tillsynen av fällanvändningen är mycket bristfällig. Det finns inga krav på tillsyn av fällorna ute i naturen och Naturvårdsverket har inte heller rätt att utfärda föreskrifter om detta.

Anser Naturvårdsverket att beslutet om att tillåta fällfångst vid lodjursjakt är förenligt med 27 § Jaktlagen (1987:259) som föreskriver att "Jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande" samt 10 § Jaktförordningen (1987:905) med bilaga 5 som föreskriver att "användning av fällor med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning av fällor" är förbjuden?

Varför anser inte Naturvårdsverket att den studie som SVA redovisat på uppdrag av WWF och som omfattar många års undersökningar är tillfyllest som underlag för ett beslut att stoppa användning av fällor vid jakt på lodjur?

På vilket sätt kommer den planerade studien tillsammans med SVA samt de planerade obduktionerna från fällfångade djur ge ytterligare värdefull, vetenskaplig information om hur lodjur påverkas vid ordinarie fälljakt?

Med vänlig hälsning

Lise-Lotte Norin
Birgitta Wiberg
Arbetsgruppen för jaktfrågor
Djurens Rätt

Kopia till:

Generaldirektör Maria Ågren, Naturvårdsverket
Björn Dahlén, djurskyddschef, avdelningen för djurskydd och hälsa,
Jordbruksverket
Miljöminister Andreas Carlgren
Jordbruksminister Eskil Erlandsson

Referenser:

1. Iossa G., C.D. Soulsbury and S. Harris. 2007. Mammal trapping: A review of animal welfare standards of killing and restraining traps. *Animal Welfare* 16:335-352.

2. Mowat G., B.G. Slough and R. Rivard. 1994. A comparison of three live capturing devices for lynx: capture efficiency and injuries. *Wildlife Society Bulletin* 22: 644-650.
3. Powell R.A. and G. Proulx. 2003. Trapping and marking terrestrial mammals for research: Integrating ethics, performance criteria, techniques, and common sense. *Institute for Laboratory Animal Research Journal* 44:259-276.
4. Ryser A., M. Scholl, M. Zwahlen, M. Oetliker, M-P Ryser-Degiorgis and U. Bretienmoser. 2005. A remote-controlled teleinjection system for the low-stress capture of large mammals. *Wildlife Society Bulletin* 33:721-730.
5. Söderberg A. 2010. Fällfångst av lodjur. En sammanställning av uppgifter om avlysningsjakter på lodjur som genomförts i Sverige under perioden 1996-2009. Statens Veterinärmedicinska Anstalt, 16 sidor.
6. Världsnaturfonden. 2010. Stoppa lodjursfällorna – Kontrollen är dålig och lodjuren lider. www.wwf.se/v/arter/1125810-svenska-stora-rovdjur